NORAKSTS
Lieta Nr.A42531307
A870-09/25

SPRIEDUMS
Latvijas tautas vārdā

Rīgā 2009. gada 29.septembrī

Administratīvā rajona tiesa
šādā sastāvā: tiesnese L.Piusa,

piedaloties pieteicējai *I.M.*
atklātā tiesas sēdē izskatīja administratīvo lietu, kas ierosināta pamatojoties uz *I.M.* pieteikuma par Rīgas pašvaldības policijas Ceļu policijas nodaļas priekšnieka 2007.gada 24.maija lēmuma Nr. D57/10-6/1059 „Par *I.M.* iesniegumu" atcelšanu un zaudējumu atlīdzināšanu.

Aprakstošā daļa

[1] 2007.gada 11.maijā Rīgas pašvaldības policijas Ceļu policijas nodaļas (turpmāk arī RPP Ceļu policijas nodaļa vai atbildētājs) inspektors sastādīja administratīvā pārkāpuma protokolu - paziņojumu Nr. D57 104888607 (turpmāk arī – protokols). Protokols sastādīts par to, ka 2007.gada 11.maijā tika nofiksēts, ka vadītājas *I.M.* transporta līdzeklis ar valsts reģistrācijas numuru */reģistrācijas numurs/* ir novietots stāvēšanai pie Pērnavas ielas 2.nama, Rīgā, pārkāpjot Ministru kabineta 2004.gada 29.jūnija noteikumu Nr.571 „Ceļu satiksmes noteikumu" (turpmāk arī - Ceļu satiksmes noteikumu) 128.punktu, par ko ir paredzēta atbildība Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 149.^{10}panta vienpadsmitajā daļā.

[1.1] 2007.gada 24.maijā RPP Ceļu policijas nodaļas priekšnieks, izskatot 2007.gada 18.maijā RPP Ceļu policijas nodaļā saņemto SIA „Juridiskais birojs RESPONDERE" (adrese: Antonijas iela 8-8, Rīga, LV- 1010) valdes locekles *I.M.* iesniegumu, ar kuru tika izteiktas šaubas par 2007.gada 11.maijā administratīvā pārkāpuma protokolā - paziņojumā Nr. D57 104888607 pieņemto lēmumu, pieņēma lēmumu Nr. D57/10-6/1059 „Par *I.M.* iesniegumu" (turpmāk arī - Lēmums), ar kuru atstāja spēkā inspektora *E.D.* 2007.gada 11.maijā pieņemto lēmumu par administratīvā pārkāpuma protokola - paziņojuma Nr. D57 104888607 piemērošanu.

[2] 2007.gada 27.jūnijā Administratīvajā rajona tiesā saņemts pieteicējas pieteikums par Lēmuma atcelšanu. Pieteicēja Lēmumu uzskata par nepareizu, prettiesisku un neatbilstošu tiesību normām turpmāk norādīto apsvērumu dēļ.

[2.1] SIA „Juridiskais birojs RESPONDERE" piederošais transporta līdzeklis a/s „Lexus GS 300" bija novietots stāvēšanai nekustamajā īpašumā - zemes gabalā, uz kuru nevar attiecināt Ceļu satiksmes noteikumu prasības, jo minēto noteikumu 2.punkts nosaka, ka „*noteikumi nosaka ceļu (jebkuras satiksmei izbūvētās teritorijas) satiksmes kārtību Latvijā*". Pieteicēja norāda, ka arī blakus esošajā nekustamajā īpašumā Pērnavas ielā 2, Rīgā, kas sastāv no zemes gabala, uz kura atrodas ēka, tajā pat laikā stāvēja daudz automašīnu, kurām netika sastādīti administratīvā pārkāpuma protokoli, kaut gan arī pie šī zemes gabala nav ceļa zīmes, kas norādītu, ka attiecīgais laukums ap ēku ir stāvvieta.

[2.2] Pieteicēja uzskata, ka transporta līdzeklis netraucēja ceļu satiksmi un gājēju pārvietošanos.

[2.3] Pieteicēja uzskata, ka RPP Ceļu policijas nodaļas amatpersonas ir paplašināti tulkojušas normatīvos aktus, pārkāpjot savu pilnvaru robežas, jo faktiski to kompetencē neietilpst nekustamo īpašumu - zemes gabalu apsekošana. Pieteicēja norāda, ka nav ievērots ne tiesiskuma princips, kas nosaka, ka iestādes rīcībai jāatbilst tiesību normām, ne arī tiesiskās paļāvības princips.

[2.4] RPP Ceļu policijas nodaļas priekšnieka pieņemtais Lēmums neatbilst Administratīvā procesa likuma 81.panta otrās daļas prasībām, jo tā neparedz augstākstāvošai iestādei pieņemt lēmumu par pārsūdzētā administratīvā akta atstāšanu spēkā.

[2.5] Pieteicēja kā SIA „Juridiskais birojs „Respondere"" pārstāve 2008.gada 30.janvārī tiesā iesniegusi pieteikuma papildinājumus, kurā lūdz atmaksāt nomaksāto naudas sodu Ls 10 apmērā. Pieteicēja norāda, ka naudas sods nomaksāts, lai varētu iziet transportlīdzekļa tehnisko apskati.

[3] Atbildētājs sniegtajos rakstveida paskaidrojumos tiesai neatzīts pieteicējas pieteikumu un uzskata to par nepamatotu un noraidāmu pilnībā turpmāk minēto apsvērumu dēļ.

[3.1] Pie administratīvā pārkāpuma protokola sastādīšanas tika uzņemta fotogrāfija, kurā ir redzams pārkāpuma izdarīšanas fakts.

[3.2] Pieteicēja nav novietojusi transportlīdzekli tā, kā to atļauj Ceļu satiksmes noteikumu 128.punkts, kā arī nav norādījusi tiesību normas, kas viņi atļauj atkāpties no vispārīgās prasības par transportlīdzekļa novietošanu.

[4] Tiesas sēdē pieteicēja prasību uzturēja un paskaidroja, ka tika uzlikts sods par citu Latvijas Administratīvā pārkāpuma kodeksā neminēta stāvēšanas noteikumu pārkāpšanu, jo automašīna nav stāvējusi ne stāvvietā, ne uz brauktuves, ne uz nomales. Pieteicēja norāda, ka atbildētājs nav pierādījis, ka šis transportlīdzeklis kādam būtu traucējis.

Atbildētāja pārstāvis uz tiesas sēdi nebija ieradies.

Motīvu daļa

[5] Izvērtējusi lietas materiālus kopsakarā ar tiesību normām, tiesa nonāk pie secinājuma, ka pieteikums daļā par Lēmuma atcelšanu ir pamatots un apmierināms, bet daļā par zaudējumu atlīdzināšanu tiesvedība lietā ir izbeidzama.

[6] Ar lietas materiāliem tiesa konstatē turpmāk norādītos faktiskos apstākļus:

[6.1] 2007.gada 11.maijā Rīgas pašvaldības policijas Ceļu policijas nodaļas inspektors sastādīja administratīvā pārkāpuma protokolu par to, ka 2007.gada 11.maijā transportlīdzeklis Lexus, valsts reģistrācijas numurs */reģistrācijas numurs/*, bija novietots stāvēšanai Rīgā, pie nama Pērnavas ielā 2, neievērojot Ceļu satiksmes noteikumu 128.punktu, un transportlīdzekļa vadītājs ir izdarījis Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 149.^{10}panta vienpadsmitajā daļā minēto administratīvo pārkāpumu (*lietas 45.lapa*). Transportlīdzekļa vadītājam uzlikts naudas sods.

[6.2] 2007.gada 18.maijā Rīgas pašvaldības Ceļu policijas nodaļā saņemta pieteicējas sūdzība par Rīgas pašvaldības policijas Ceļu policijas nodaļas inspektora 2007.gada 11.maijā pieņemto lēmumu par administratīvā pārkāpuma protokolu-paziņojumu Nr.D57 104888607 (*lietas 14.lapa*).

[6.3] Rīgas domes Rīgas pašvaldības policijas Ceļu policijas nodaļas priekšnieks 2007.gada 24.maijā pieņēma lēmumu Nr.D57/10-6/1059, ar kuru nolēma atstāt spēkā inspektora 2007.gada 11.maijā pieņemto lēmumu par administratīvā pārkāpuma protokola – paziņojuma Nr.D57 104888607 piemērošanu (*lietas 16.-18.lapa*).

[6.4] Rīgas domes Rīgas pašvaldības policijas Ceļu policijas nodaļa 2007.gada 11.jūlijā no SIA „Rīgas luksofors" pieprasīja informāciju par ceļa zīmju izvietošanas shēmu 2007.gada 11.maijā Rīgā, Pērnavas ielā, posmā no Brīvības ielas līdz Krišjāņa Barona ielai (*lietas 24.lapa*).

[6.5] SIA „Rīgas luksofors" 2007.gada 18.jūlijā Rīgas domes Rīgas pašvaldības policijas ceļu policijas nodaļai nosūtīja ceļa zīmju izvietojuma shēmu uz 2007.gada 11.maiju Rīgas pilsētā, Pērnavas ielā, posmā no Brīvības ielas līdz Krišjāņa Barona ielai (*lietas 25.-26.lapa*). SIA „Rīgas luksofors" norāda, ka ceļa zīmju bojājumi minētajā ielas posmā 2007.gada 11.maijā netika reģistrēti.

[6.6] Lietas materiāliem pievienota fotogrāfija (*lietas 20.lapa*), kura uzņemta 2007.gada 11.maijā, plkst.13.54.

[7] Lietā ir strīds par to, vai pieteicējs pamatoti saukts pie administratīvās atbildības par Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa (turpmāk arī – LAPK) 149.[10]panta vienpadsmitajā daļā minēto administratīvo pārkāpumu, piemērojot viņam naudas sodu Ls 10 apmērā.

Atbilstoši LAPK 9.panta pirmajai daļai par administratīvo pārkāpumu atzīstama prettiesiska, vainojama (ar nodomu vai aiz neuzmanības izdarīta) darbība vai bezdarbība, kura apdraud valsts vai sabiedrisko kārtību, īpašumu, pilsoņu tiesības un brīvības vai noteikto pārvaldes kārtību un par kuru likumā paredzēta administratīvā atbildība. Tātad, lai personas rīcību LAPK izpratnē atzītu par pārkāpumu, tai ir jābūt prettiesiskai.

Saskaņā ar LAPK 272.pantu institūcijai, izskatot administratīvā pārkāpuma lietu, jānoskaidro, vai ir izdarīts administratīvais pārkāpums, vai attiecīgā persona ir vainīga tā izdarīšanā, vai šo personu var saukt pie administratīvās atbildības, vai ir atbildību mīkstinoši un pastiprinoši apstākļi, vai ir nodarīts mantisks zaudējums, kā arī jānoskaidro citi apstākļi, kam ir nozīme lietas pareizā izlemšanā.

Atbilstoši LAPK 243.pantam pierādījumi administratīvā pārkāpuma lietā ir jebkuri fakti, uz kuru pamata institūcijas (amatpersonas) likumā noteiktajā kārtībā nosaka administratīvā pārkāpuma esamību vai neesamību, pie administratīvās atbildības sauktās personas vainu un citus apstākļus, kam ir nozīme lietas pareizā izlemšanā.

Šos faktus konstatē ar šādiem līdzekļiem: ar protokolu par administratīvo pārkāpumu, ar tās personas paskaidrojumiem, kuru sauc pie administratīvās atbildības, ar cietušā un liecinieku liecībām, eksperta atzinumu, lietiskajiem pierādījumiem, protokolu par priekšmetu un dokumentu izņemšanu, citiem dokumentiem, kā arī pārkāpumus fiksējošiem tehniskiem līdzekļiem (braukšanas ātruma noteikšanas mērierīces, mērierīces alkohola koncentrācijas noteikšanai izelpotajā gaisā, foto, video u.tml.).

Administratīvā procesa likuma 154.panta pirmā daļa noteic, ka tiesa novērtē pierādījumus pēc savas iekšējās pārliecības, kas pamatojas uz vispusīgi, pilnīgi un objektīvi pārbaudītiem pierādījumiem, kā arī vadoties no tiesiskās apziņas, kas balstīta uz loģikas likumiem, zinātnes atziņām un taisnības principiem.

[8] Pieteicējai piemērots administratīvais sods saskaņā ar LAPK 149.[10]panta vienpadsmito daļu ar naudas sodu Ls 10,00 apmērā par Ceļu satiksmes noteikumu 128.punktā noteikto stāvēšanas noteikumu pārkāpšanu.

LAPK 149.[10]panta vienpadsmitā daļa (*redakcijā, kas bija spēkā Lēmuma pieņemšanas brīdī*) noteic, ka par citu šajā kodeksā neminētu apstāšanās vai stāvēšanas noteikumu pārkāpšanu - uzliek naudas sodu transportlīdzekļa vadītājam desmit latu apmērā.

Ceļu satiksmes noteikumu 128.punkts (*redakcijā, kas bija spēkā Lēmuma pieņemšanas brīdī*), par kura pārkāpšanu pieteicēja saukta pie administratīvās atbildības, nosaka: *„Transportlīdzekļu apstāšanās un stāvēšana atļauta ceļa labajā pusē iespējami vairāk pa labi uz nomales, bet, ja tās nav, - brauktuves malā. Ja brauktuves malā izveidoti šim nolūkam paredzēti paplašinājumi, transportlīdzekļu apstāšanās un stāvēšana atļauta šajos paplašinājumos”*.

Tas nozīmē, ka Ceļu satiksmes noteikumu 128.punkts nosaka transportlīdzekļu apstāšanās un stāvēšanas kārtību uz ceļiem. Tādejādi, lai atbildētu uz jautājumu vai ir pārkāpts Ceļu satiksmes noteikumu 128.punkts, vispirms ir jāatbild uz jautājumu vai teritorija, uz kuras ir apstājies vai stāv transportlīdzeklis, ir uzskatāma par ceļu Ceļu satiksmes noteikumu izpratnē un tikai pēc tam ir jāatbild uz jautājumu, vai transportlīdzekļa apstāšanās vai stāvēšana notikusi atbilstoši vai neatbilstoši tiesību normā noteiktajai kārtībai.

Ceļu satiksmes noteikumu 1.9.punkta daļa (*redakcijā, kas bija spēkā Lēmuma pieņemšanas brīdī*) izpratnē ceļš ir *jebkura satiksmei izbūvēta teritorija* (autoceļš, iela, prospekts, šķērsiela u.tml. teritorijas visā platumā, ieskaitot brauktuvi, ietves, nomales, sadalošās joslas un saliņas). Ceļa kompleksā ietilpst ceļš, mākslīgās būves (tilti, satiksmes pārvadi, tuneļi, caurtekas, ūdens novadīšanas ietaises, atbalsta sienas un citas būves), ceļu inženierbūves (pasažieru sabiedrisko transportlīdzekļu pieturvietas un paviljoni, bremzēšanas un paātrinājuma joslas, transportlīdzekļu stāvvietas, atpūtas laukumi, velosipēdu ceļi, ietves, ceļu sakaru un apgaismojuma līnijas un citas inženierbūves), satiksmes organizācijas tehniskie līdzekļi (ceļa

zīmes, luksofori, signālstabiņi, aizsargbarjeras, gājēju barjeras, vertikālie un horizontālie ceļa apzīmējumi un citi tehniskie līdzekļi).

Arī Ceļu satiksmes likuma 1.panta trešā punkta izpratnē *ceļš ir satiksmei izbūvēta teritorija* (autoceļš, iela, prospekts, šķērsiela u.tml. teritorijas visā platumā, ieskaitot brauktuvi, ietves, nomales, sadalošās joslas un saliņas).

Tādejādi, lai kādu teritoriju atzītu par ceļu likuma izpratnē ir jākonstatē, ka tā ir speciāli izbūvēta satiksmei, ar ceļa pamatelementu - brauktuvi.

Aplūkojot fotouzņēmumu lietas 20.lapā, redzams, ka transportlīdzeklis stāv uz neasfaltēta un citādi neizbūvēta laukuma, kurā nav neviena ceļa elementa.

Lai gan atbildētājs apgalvo, ka pieteicēja ir pārkāpusi Ceļu satiksmes noteikumu 128.punktu, tātad kārtību, kādā ir atļauta apstāšanās un stāvēšana uz ceļa, tajā pat laikā Lēmumā atbildētājs sniedz tādu teritorijas aprakstu, kas nepārprotami norāda, ka attiecīgā teritorija nav pieskaitāma ceļiem.

Proti, Lēmuma 2.punktā atbildētājs citstarp norāda: „Šajā gadījumā pārkāpuma vietā nav ceļa nomales, jo pēc brauktuves uzreiz sākas neasfaltēta teritorija, kura nav uzskatāma ne par ceļa nomali, ne par paplašinājumu. Tāpat nav ceļa zīmes, kas norādītu, ka attiecīgais laukums ir stāvvieta. Tādējādi vietā, kur stāvēja transportlīdzeklis ar valsts reģistrācijas numuru */reģistrācijas numurs/*, nav atļauts stāvēt (....)".

Ņemot vērā iepriekšminēto, kā arī to, ka lietā nav nekādu pierādījumu, ka teritorija, kurā stāvēja pieteicējas transportlīdzeklis, ir ceļš, konstatējams, ka atbildētājs nepamatoti noteicis pieteicējas atbildību saskaņā ar LAPK 149.^{10}panta vienpadsmito daļu, jo pieteicēja Ceļu satiksmes noteikumu 128.punktu nav pārkāpusi.

[9] Apgalvojot, ka pieteicēja ir izdarījusi LAPK 149.^{10}panta vienpadsmitajā daļā kvalificējamu pārkāpumu, atbildētājs Lēmumā norāda, ka transportlīdzekļa stāvēšanas noteikumi tika pārkāpti vēl arī tādēļ, ka nav ceļa zīmes, kas norādītu, ka konkrētā teritorija ir stāvvieta.

Tiesas ieskatā minētais apgalvojums ir nepamatots, jo, pirmkārt, protokols par administratīvo pārkāpumu nesatur tādu kvalificējošu pazīmi, otrkārt tādēļ, ka tas pēc būtības ir aplams.

Atbilstoši LAPK 248.pantam pārkāpuma būtībai ir jābūt sākotnēji formulētai administratīvā pārkāpuma protokolā un tikai saistībā ar protokolā norādīto pārkāpumu kompetentā amatpersona vai iestāde var piemērot administratīvo atbildību.

Vietas, kur transportlīdzekļa apstāšanās un stāvēšana aizliegta nosaka Ceļu satiksmes noteikumu 135. un 136.punkts, tostarp 135.punkts nosaka apstāšanās un stāvēšanas aizliegumu, bet 136.punkts nosaka stāvēšanas aizliegumu.

Minētās tiesību normas nesatur aizliegumu transportlīdzekļa stāvēšanu laukumā, kas nav apzīmēts kā stāvlaukums ar ceļa zīmi.

[10] Ņemot vērā sprieduma [7] – [9] punktā norādīto, tiesa atzīst, ka konkrētajā gadījumā LAPK 149.^{10}panta vienpadsmitajā daļā paredzētais pārkāpums netika izdarīts, līdz ar to pieteicēja pie administratīvās atbildības saukta nepamatoti.

LAPK 239.panta 1.punkts citstarp nosaka, ka iesāktā lietvedība jāizbeidz, ja nav bijis notikuma vai tajā nav administratīvā pārkāpuma sastāva.

[11] Pieteicēja kā SIA „Juridiskais birojs „Respondere"" pārstāve 2008.gada 30.janvārī tiesā iesniegusi pieteikuma papildinājumus, kurā lūdz atmaksāt nomaksāto naudas sodu Ls 10 apmērā.

No lietas materiāliem redzams, ka 1) SIA „Juridiskais birojs „Respondere"" saņēma paziņojumu par nesamaksāto naudas sodu par protokolu-paziņojumu Nr.104888607 (*lietas 32.lapa*); 2) SIA „Juridiskais birojs „Respondere"" naudas sodu par administratīvo pārkāpumu ceļu satiksmē Ls 10 apmērā nomaksāja 2008.gada 21.janvārī (*lietas 35.lapa*).

Šā sprieduma [8] punktā norādīts, ka naudas sodu uzliek transportlīdzekļu vadītājam (t.i, konkrētajā gadījumā – pieteicējai), bet Ceļu satiksmes likuma 43.^{2}panta trešā daļa noteic, ka naudas soda nenomaksāšanas gadījumā tas piedzenams no transportlīdzekļa īpašnieka (konkrētajā gadījumā – SIA „Juridiskais birojs „Respondere""). Turklāt naudas soda piedziņa no

transportlīdzekļa vadītāja tiek veikta administratīvā soda izpildes stadijā (*sk. Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departamenta 2006.gada 14.marta lēmuma lietā Nr.SKA-189 9.un 10.punktu*).

No lietas materiāliem izriet, ka neskatoties uz to, ka Lēmums tika pārsūdzēts tiesā, SIA „Juridiskais birojs „Respondere”” saņēma paziņojumu par nesamaksāto naudas sodu un lai izietu transportlīdzekļa valsts tehnisko apskati samaksāja naudas sodu par administratīvo pārkāpumu ceļu satiksmē.

Attiecīgi tiesa atzīst, ka ar konkrētā naudas soda nomaksāšanu ir aizskartas transportlīdzekļa īpašnieka (SIA „Juridiskais birojs „Respondere”””) tiesības vai tiesiskās intereses, nevis pieteicējas kā transportlīdzekļa vadītājas tiesības vai tiesiskās intereses, t.i., zaudējumi ir nodarīti SIA „Juridiskais birojs „Respondere””, nevis pieteicējai. Tādējādi atzīstams, ka pieteicējai nav subjektīvo tiesību lūgt atmaksāt SIA „Juridiskais birojs „Respondere”” samaksāto naudas sodu.

Līdz ar to atzīstams, ka lieta daļā par samaksātā naudas soda atmaksāšanu ir izbeidzama pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 282.panta 2.punktu, kurš nosaka, ka tiesa izbeidz tiesvedību lietā, ka pieteikumu iesniegusi persona, kurai nav tiesību iesniegt pieteikumu.

Tiesa vērš uzmanību, ka Rīgas domes Rīgas pašvaldības policijas Ceļu policijas nodaļa 2008.gada 22.februāra vēstulē Nr.10-10/RPCP-08-98-ND ir norādījusi kārtību, kādā SIA „Juridiskais birojs „Respondere”” var saņemt atpakaļ samaksāto naudas sodu (*lietas 39.lapa*).

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 246.-251.pantu, 253.panta pirmo daļu, 282.panta 2.punktu, 289.-291.pantu un Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 286.panta pirmās daļas 3.punktu, Administratīvā rajona tiesa

nosprieda:

apmierināt *I.M.* pieteikumu par Rīgas pašvaldības policijas Ceļu policijas nodaļas priekšnieka 2007.gada 24.maija lēmuma Nr.D57/10-6/1059 „Par *I.M.* iesniegumu” atcelšanu.

Atcelt no pieņemšanas dienas Rīgas pašvaldības policijas Ceļu policijas nodaļas priekšnieka 2007.gada 24.maija lēmumu Nr.D57/10-6/1059 „Par *I.M.* iesniegumu”.

Izbeigt administratīvā pārkāpuma lietu.

Izbeigt tiesvedību daļā par samaksātā naudas soda atmaksāšanu *I.M.*.

Spriedumu var pārsūdzēt Administratīvajā apgabaltiesā divdesmit dienu laikā no tā sastādīšanas dienas, iesniedzot apelācijas sūdzību Administratīvās rajona tiesas Rīgas tiesu namā.

Spriedums sastādīts 2009.gada 29.septembrī.

Tiesnese (paraksts) L.Piusa

NORAKSTS PAREIZS
Administratīvās rajona tiesas
tiesnese L.Piusa
Rīgā 2009.gada 29.septembrī